



Årsregnskabsloven

- Uafklarede forhold vedrørende virksomhedssammenslutninger

Årsregnskabsloven 2015

Folketinget vedtog i maj 2015 en række væsentlige ændringer af årsregnskabsloven (ÅRL), herunder ændringer til bestemmelserne om virksomhedssammenslutninger. Lovens bestemmelser om virksomhedssammenslutninger er tilpasset IFRS 3 *Business Combinations* på en række punkter, men der er fortsat usikkerhed om fortolkning af lovens overordnede rammebestemmelser, herunder om IFRS 3 kan eller skal anvendes fuldt ud til fortolkning, eller om der på visse punkter er konflikt mellem IFRS 3 og EU-direktiverne.

Ifølge lovbemærkningerne skal Erhvervsstyrelsen udsende en vejledning, som skal tydeliggøre forholdet mellem ÅRL og IFRS 3. Da denne vejledning endnu ikke er udsendt, er der fortsat en række uafklarede spørgsmål vedrørende den regnskabsmæssige behandling af virksomhedssammenslutninger. Vi har opsummeret de væsentligste usikkerheder og Deloitte's anbefalinger til løsning i koncernregnskabet i dette nyhedsbrev.

Erhvervsstyrelsen har oplyst, at den kommende vejledning alene vil have fremadrettet virkning, så alene virksomhedssammenslutninger gennemført efter vejledningens udsendelse bliver berørt.

Fortolkning af ÅRL jf. lovbemærkningerne

Af lovbemærkningerne fremgår, at det fremover er IFRS 3, som skal anvendes til at udfylde lovens rammebestemmelser. Efter den tidligere lov var det IAS 22 *Business Combinations*, som udfyldte lovens rammer. IAS 22 er nu erstattet af IFRS 3. Af lovbemærkningerne fremgår også, at det ikke er hensigten, at

virksomhederne skal sætte sig ind i alle bestemmelserne i IFRS 3 i forbindelse med simple virksomhedssammenslutninger. I mere komplicerede virksomhedssammenslutninger skal IFRS 3 anvendes i større udstrækning. Det gælder fx ved overtagelse af større koncerner, som besidder betydelige aktiver, som eksempelvis udviklingsprojekter, kundekontrakter og andre rettigheder mv., som det kan være forbundet med vanskeligheder at identificere og måle.

I forbindelse med udarbejdelse af vejledningen har Erhvervsstyrelsen identificeret en række områder, hvor der kan være en konflikt mellem IFRS 3 og EU's regnskabsdirektiv. Det er Deloitte's forståelse, at udsendelse af en vejledning afventer afklaring af disse punkter. Erhvervsstyrelsen har som nævnt ovenfor oplyst, at den kommende vejledning alene vil have fremadrettet virkning, dvs. at den alene får betydning for virksomhedssammenslutninger, der gennemføres efter vejledningen er udsendt. Indtil der foreligger en vejledning, vil der derfor være større frihed til at vælge en regnskabspraksis på de punkter, hvor der i øjeblikket er tvivl om fortolkning af loven. Deloitte anbefaler, at valget sker konsekvent, således at virksomheden i koncernregnskabet enten vælger en regnskabspraksis for virksomhedssammenslutninger, der er baseret på IFRS 3, eller vælger at anvende årsregnskabslovens kostprisbaserede metode.

Tilpasning til IFRS 3 og implementering af ændringer

Loven er som nævnt tilpasset til IFRS 3 på en række områder. I bilag 1 har vi opsummeret ændringerne til lovens bestemmelser om virksomhedssammenslutninger, som primært er tilpasninger til IFRS 3. En overgangsløse i ændringsloven betyder, at ændringerne kan vælges implementeret med fremadrettet virkning. Virksomhederne kan derfor vælge at implementere ændringerne

- a) med tilbagevirkende kraft med tilpasning af sammenligningstal, jf. ÅRL § 51, eller
- b) med fremadrettet virkning, således at ændringerne alene anvendes for virksomhedssammenslutninger, der gennemføres i regnskabsår, der begynder den 1. januar 2016 eller senere.

Tilpasning med tilbagevirkende kraft kan være meget byrdefuld, hvorfor det efter Deloitte's vurdering ofte vil være hensigtsmæssigt, at anvende overgangsbestemmelsen og implementere ændringerne med fremadrettet virkning. Anvendes overgangsbestemmelsen, skal det oplyses. Hvis anvendelse af overgangsløse medfører, at virksomheden har mere end én regnskabspraksis for ensartede regnskabsposter, skal der endvidere gives yderligere oplysninger, hvis det er nødvendigt for at opnå et retvisende billede, fx yderligere omtale i anvendt regnskabspraksis.

Manglende tilpasning til IFRS 3 og uafklarede forhold

Selvom udgangspunktet har været tilpasning til IFRS 3, er loven dog ikke helt tilpasset til IFRS 3, idet loven fx fortsat kræver afskrivning af goodwill over den forventede brugstid, hvor der efter IFRS 3 alene skal foretages en årlig nedskrivningstest. Endvidere er der en række forhold, som ikke er detailreguleret i loven, hvor der er forskelle mellem den regnskabsmæssige behandling af virksomhedssammenslutninger efter lovens hidtidige praksis og IFRS 3. De væsentligste forskelle og kommentarer vedrørende den regnskabsmæssige behandling i koncernregnskabet er opsummeret nedenfor. Deloitte anbefaler generelt tilpasning af årsregnskabsloven til IFRS 3's bestemmelser i overensstemmelse med lovbemærkningerne. De fortolkninger efter IFRS 3, som kan være i strid med EU's regnskabsdirektiv, er markeret med *.

Emne	Praksis før lovændring 2015	IFRS 3	Kommentar
Definition af en virksomhed	Når der etableres et moder-/dattervirksomhedsforhold, er der en virksomhedssammenslutning, uanset om aktiviteten i dattervirksomheden udgør en virksomhed eller blot består af et eller nogle få aktiver.	Erhvervelsen af et selskab udgør kun en virksomhedssammenslutning, hvis aktiviteten i selskabet udgør en virksomhed som defineret i IFRS 3.	1
Behandlingen af transaktionsomkostninger ved erhvervelse af en dattervirksomhed.	Indregnes i kostprisen for kapitalandelen og påvirker derfor opgørelse af goodwill/negativ goodwill.	Omkostningsføres i takt med at de afholdes.	2
Efterfølgende reguleringer af betingede købsvederlag (earn outs).	Kostprisen korrigeres tidsbegrænset med indregning af reguleringen som en korrektion til goodwill/negativ goodwill. Korrektionen anses for ændring i regnskabsmæssigt skøn, som alene får fremadrettet virkning.	Værdiregulering indregnes i resultatopgørelsen.	3
Korrektion af fejl og mangler i overtagelsesbalancen.	Korrektion frem til udløbet af det første regnskabsår efter overtagelsesåret. Korrektionen foretages med fremadrettet virkning som en ændring af regnskabsmæssigt skøn.	Korrektion af den foreløbige overtagelsesbalance i op til 12 måneder efter overtagelsestidspunktet med tilbagevirkende kraft og tilpasning af sammenligningstal, hvis relevant.	4
Goodwill ved køb af dattervirksomhed, hvor der er minoritetsinteresser .	Goodwill indregnes alene vedrørende den erhvervede andel.	Valgmulighed mellem at indregne goodwill af 1) erhvervet andel eller 2) af hele dattervirksomheden (100 %), dvs. inkl. goodwill på minoriteten*.	5
Krav til identifikation af aktiver og forpligtelser , herunder pligt til at identificere og indregne en række immaterielle aktiver ud over goodwill ved virksomheds- overtagelser.	Aktiver og forpligtelser, der opfylder definitionen på et aktiv eller en forpligtelse, indregnes til dagsværdi på overtagelsestidspunktet.	Alle identificerbare aktiver og forpligtelser indregnes til dagsværdi jf. IFRS 3 på overtagelsestidspunktet. Herunder indregnes også eventualforpligtelser, hvis de har haft en væsentlig indflydelse på overdragelsesprisen og kan måles pålideligt.	6
Trinvis køb af kapitalandele.	Ved køb af yderligere kapitalandele sker der som udgangspunkt ingen regulering af allerede erhvervede kapitalandele. Købesum-sallokering sker alene af den tilkøbte andel. Dog har det været muligt at opskrive den eksisterende kapitalandel over egenkapitalen.	Ved køb af yderligere kapitalandele, hvorved der opnås kontrol, reguleres den eksisterende kapitalandel til dagsværdi med indregning af værdiregulering i resultatopgørelsen (svarer til at kapitalandelen anses som solgt og købt på ny til dagsværdi)*.	7

Emne	Praksis før lovændring 2015	IFRS 3	Kommentar
Køb og salg af minoritetsinteresser , hvor kontrol bibeholdes.	Udgangspunktet har været, at køb indregnes i balancen og at der ved salg indregnes gevinst/tab i resultatopgørelsen. Indregning af køb og salg af minoritetsinteresser direkte på egenkapitalen, jf. IFRS 3, har i praksis også været accepteret.	Køb og salg af minoriteter indregnes i egenkapitalen.	8
Salg af kapitalandele, således at virksomheden mister kontrol , og kapitalandelen i stedet for en dattervirksomhed bliver til en associeret virksomhed.	Salg af forholdsmæssig andel med opgørelse af gevinst/tab af den solgte andel. Den regnskabsmæssige værdi af den resterende andel anvendes fremadrettet som udgangspunkt for regnskabsmæssig værdi ved indregning af den associerede virksomhed efter regnskabsmæssig indre værdi.	Gevinst/tab beregnes både på solgte og bibeholdte kapitalandele. Dagsværdien af de bibeholdte kapitalandele anvendes fremadrettet som udgangspunkt for ny kostpris. Ved indregning efter indre værdis metode foretages en ny købesumsallokering*.	9

Noter

- 1) Som under IFRS 3 må det dog antages, at det grundlæggende krav om substans i ÅRL § 13, stk. 1, nr. 2, medfører, at hvis der reelt ikke er tale om en overtagelse af en virksomhed, så er der ikke krav om, at behandle transaktionen som en virksomhedssammenslutning.
- 2) Ved at vælge omkostningsførsel af transaktionsomkostninger ved afholdelse undgås problemstillinger vedrørende periodisering samt afgrænsning af, hvilket type omkostninger, der kan aktiveres.
- 3) Betinget købsvederlag skal opgøres til det beløb, virksomheden forventer kommer til betaling.
- 4) Det er alene ny viden om forhold, der eksisterede på overtagelsestidspunktet og som vedrører overtagelsen, som medfører korrektion. Begivenheder, der er indtruffet efter overtagelsestidspunktet, kan ikke medføre korrektion af overtagelsesbalancen.
- 5) Det er usikkert, om IFRS 3's metode 2 (indregning af 100 % goodwill) er i overensstemmelse med regnskabsdirektivet. Da merværdier ved køb af minoritetsinteresser fremover skal indregnes direkte på egenkapitalen, kan det medføre betydelige fradrag i egenkapitalen, hvis der ikke indregnes goodwill af minoritetsinteresserne ved det oprindelige køb af kapitalandele, hvor der opnås kontrol. Deloitte anser det derfor som mest hensigtsmæssigt, at der bliver valgmulighed som efter IFRS 3.
- 6) IFRS 3 indeholder mere detaljerede krav til identifikation af aktiver og forpligtelser. Under ÅRL skal goodwill fortsat afskrives, hvilket efter Deloitte vurdering betyder, at der ikke under ÅRL er samme detaljerede krav med hensyn til identifikation af aktiver og forpligtelser. Dog bør aktiver og forpligtelser, som har haft indflydelse på fastsættelse af købsvederlaget, indregnes og måles særskilt. Det kan fx være igangværende forskningsprojekter, kundelister eller eventualforpligtelser, som har været vigtige elementer i forhandlingen om købsvederlag.
- 7) Det er usikkert, om opskrivning af de eksisterende kapitalandele til dagsværdi med indregning af værdiregulering i resultatopgørelsen, er i strid med EU's regnskabsdirektiv. Ved IFRS 3 metoden indregnes alle overtagne aktiver og forpligtelser til dagsværdi, hvilket sikrer en ensartet og korrekt opgørelse af dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser samt goodwill.
- 8) Det fremgår også af lovbemærkningerne, at IFRS 3 metoden skal anvendes.
- 9) Under ÅRL vil opskrivning til dagsværdi kunne ske ved anvendelse af årsregnskabslovens §41, det vil sige med indregning af opskrivningen efter fradrag af udskudt skat direkte på egenkapitalen. Hvis investeringen efter frasalg bliver en porteføljeinvestering, kan den tilbageværende kapitalandel måles til dagsværdi efter ÅRL §37.

Du kan læse mere om den nye årsregnskabslov på www.deloitte.dk i publikationen "Ændring af årsregnskabsloven - betyder det noget for mit årsregnskab?", samt i en række korte nyhedsbreve, herunder fx "Ny årsregnskabslov – overgangsbekendtgørelse" på www.deloitte.dk.

Hvis din virksomhed har gennemført virksomhedssammenslutninger i 2016 anbefaler vi, at du kontakter din daglige revisor og drøfter eventuelle problemstillinger. Du er også velkommen til at finde dit nærmeste Deloitte kontor på www.deloitte.dk og aftale et møde, hvor vi sammen gennemgår din virksomheds forhold.

Bilag 1

De væsentligste ændringer til årsregnskabsloven vedrørende virksomhedssammenslutninger, vedtaget i 2015 og gældende for regnskabsår, der starter 1.1.2016 eller senere:

Ændringer vedrørende virksomhedssammenslutninger	ÅRL
Muligheden for at bruge sammenlægningsmetoden , når ligeværdige parter etablerer en koncern eller indgår i en fusion, er udgået. Sammenlægningsmetoden kan fremover alene anvendes ved koncerninterne omstruktureringer, eller hvor parterne i øvrigt er underlagt fælles kontrol.	§ 121, stk. 3
Sammenlægningsmetoden kan fremover anvendes pr. erhvervelsestidspunktet uden tilpasning af sammenligningstal.	§ 123
Forventede omkostninger til omstrukturering i en erhvervet virksomhed kan ikke længere indregnes som en hensat forpligtelse i overtagelsesbalancen. De generelle regler (ÅRL § 47) for indregning af hensatte forpligtelser gælder også for indregning af omkostninger til omstruktureringer.	§ 122, stk. 1 2. pkt.
Ved vurderingen af, hvilken virksomhed der er den erhvervende virksomhed, skal der fremover tages udgangspunkt i de faktiske forhold (dvs. den reelle erhverver i stedet for den formelle erhverver skal anses for den erhvervende virksomhed). Hvor det ikke er åbenbart, hvem der er den reelle erhverver, kan den formelt erhvervende virksomhed anses for erhverver.	§ 122, stk. 2
Negativ goodwill (badwill) skal indtægtsføres straks i resultatopgørelsen.	§ 122, stk. 4
Antal medarbejdere i pro rata-konsoliderede virksomheder skal oplyses.	§ 126, stk. 6
Der skal oplyses om ændringer i reserverne som følge af anvendelse af sammenlægningsmetoden samt navn og hjemsted på de virksomheder, der er indregnet efter sammenlægningsmetoden.	§ 126, stk. 7
Fusioner	
Der skal også ved fusioner tages udgangspunkt i de reelle forhold ved vurderingen af, hvilken virksomhed der er den erhvervende virksomhed. Se ovenfor vedr. § 122, stk. 2.	§ 129

Deloitte i Danmark

Deloitte leverer ydelser inden for revision, consulting, financial advisory, risikostyring, skat og dertil knyttede ydelser til både offentlige og private kunder i en lang række brancher. Deloitte betjener fire ud af fem virksomheder på listen over verdens største selskaber, Fortune Global 500®, gennem et globalt forbundet netværk af medlemsfirmaer i over 150 lande, som leverer kompetencer og viden i verdensklasse samt service af høj kvalitet til at håndtere kundernes mest komplekse forretningsmæssige udfordringer. Vil du vide mere om, hvordan Deloitte omkring 225.000 medarbejdere gør en forskel, der betyder noget, så besøg os på Facebook, LinkedIn eller Twitter.

Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Deloitte er en betegnelse for en eller flere af Deloitte Touche Tohmatsu Limited, der er et britisk selskab med begrænset ansvar ("DTTL"), dets netværk af medlemsfirmaer og deres tilknyttede virksomheder. DTTL og alle dets medlemsfirmaer udgør separate og uafhængige juridiske enheder. DTTL (der også betegnes "Deloitte Global") leverer ikke selv ydelser til kunderne. Vi henviser til www.deloitte.dk/OmDeloitte for en udførlig beskrivelse af DTTL og dets medlemsfirmaer.

Denne publikation indeholder alene generelle oplysninger, og ingen i Deloitte Touche Tohmatsu Limited, dets medlemsfirmaer eller disses tilknyttede virksomheder (samlet benævnt Deloitte netværket) yder gennem denne meddelelse faglig rådgivning eller faglige ydelser. Du bør, inden du træffer beslutninger eller foretager handlinger, der kan påvirke Deres økonomi eller virksomhed, rådføre Dem med en kompetent professionel rådgiver. Ingen enhed i Deloitte-netværket skal holdes ansvarlig for nogen form for skade eller tab, som personer, der gør brug af denne meddelelse, måtte pådrage sig.

© 2017 Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab. Medlem af Deloitte Touche Tohmatsu Limited